

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/833/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214210840
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4214210840.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: H. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., U. XXXX/XX, o zaplatenie 221,52 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 8. apríla 2015 č. k. 8C/350/2014-58 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 2 písm. a/, b/, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, článkom 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS, § 52 ods. 2, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka, § 5b, § 29b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a konštatovaním, že posudzovaný právny vzťah medzi účastníkmi konania je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, keďže právny predchodca navrhovateľa bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a odporca v postavení spotrebiteľa. Ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka účinné v čase uzavretia zmluvy, je potrebné vykladať v súlade s obsahom a účelom európskej ochrany spotrebiteľov obsiahnutých v príslušných smerniciach. Spotrebiteľské vzťahy sú vždy vzťahmi občianskoprávnymi, pričom uvedené platí bez ohľadu na skutočnosť, či základný zmluvný vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom je uzavretý podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Uvedené je potvrdené judikatúrou Najvyššieho súdu SR, ako aj judikatúrou Ústavného súdu. Konečná splatnosť pôžičky bola dňa 10. 05. 2011, t.j. 60 mesiacov po uzavretí zmluvy 25. 05. 2006, navrhovateľ si mohol do 3 rokov túto pohľadávku uplatniť, teda posledný deň na uplatnenie nároku bol 10. 05. 2014, už v čase 24. 03. 2011 navrhovateľ vedel, resp. jeho predchodca, že odporca si svoje povinnosti nesplnil (príloha k zmluve o postúpení čl. 29), kde sám uvádza počet dní omeškania 1291. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. S poukazom na uvedené, a teda na novelu zákona o spotrebiteľovi účinnú od 01. 06. 2014 súd rozhodol v zmysle výroku napadnutého rozhodnutia. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. OSP, keď v konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne nevznikli.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zmeny tak, že súd návrhu v celom rozsahu vyhovie, resp. domáhajúc sa zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytkol súdu prvého stupňa nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav. Poukázal na to, že úverová zmluva bola uzatvorená dňa 25. 05. 2006, pričom v období do 31. 12. 2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj na zmluvu podľa § 55 Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nespravujú nároky vzniknuté pred 01. 01. 2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 01. 01. 2008. To znamená, že pokiaľ pred dňom 01. 01. 2008 bola uzatvorená zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, tak ako v danom prípade, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 01. 01. 2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, ale tieto právne vzťahy sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Navrhovateľ poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 7MCdo/9/2014 zo dňa 24. 03. 2015, sp. zn. 2MCdo/3/2011 z 28. 04. 2011, sp. zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27. 03. 2013, ako i rozhodnutia krajských súdov, a to Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/132/2013 zo dňa 21. 11. 2013, sp. zn. 15Co/28/2013 zo dňa 30. 10. 2013, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/138/2013 zo dňa 20. 02. 2014, sp. zn. 11Co/456/2012 zo dňa 05. 02. 2014, sp. zn. 11Co/71/2013 zo dňa 30. 04. 2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/64/2013 zo dňa 30. 09. 2014, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/157/2013 zo dňa 12. 09. 2013. Z uvedených dôvodov zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa podané nebolo.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a o odvolaní navrhovateľa rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Predmetom konania je návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 221,52 eura spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 11. 06. 2010 do 10. 05. 2011 vo výške 9,04 eura a ročným úrokom z omeškania vo výške 9% zo sumy 221,52 eura od 11. 05. 2011 do zaplatenia, ako i náhrady trov konania. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 03. 2011 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa a. s., Tomášikova 48, Bratislava a navrhovateľom, postúpil postupca na navrhovateľa pohľadávku voči odporcovi. Postupca a odporca uzatvorili dňa 25. 05. 2006 Zmluvu č. 212221286, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa a. s. poskytla odporcovi peňažné prostriedky. Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu 1.481,62 eura, ktorá pozostávala z istiny 1.317,75 eura a úroku z omeškania 163,87 eura. V tomto konaní si navrhovateľ uplatňuje splátky úveru splatné od 10. 06. 2010 do 10. 05. 2011 v počte 12 a v celkovej výške 221,52 eura. Zo splatných splátok úveru a na základe uhradených platieb si navrhovateľ súčasne vyčíslil úrok z omeškania v celkovej výške 9,04 eura.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo

veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Po prejednaní veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne. Súd prvého stupňa správne skonštatoval, že nárok navrhovateľa na plnenie, uplatnený podaným návrhom, doručeným súdu prvého stupňa dňa 04. 06. 2014, je premlčaný, z ktorého dôvodu správne podaný návrh zamietol. Spornou, s ohľadom na dôvody podaného odvolania navrhovateľa, ostala otázka, či predmetná zmluva o úvere, uzatvorená medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dňa 25. 05. 2006, je svojou povahou zmluvou spotrebiteľskou a či sa predmetný právny vzťah, ako aj vzťahy z neho vyplývajúce posudzujú podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, resp. zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch alebo príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Z obsahu spisu v prejednávanej veci je pritom zrejmé, že právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupoval ako veriteľ, t. j. ako osoba, ktorá konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, t. j. ako osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Je pritom nesporné, že predmetná zmluva o úvere má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení, pričom všeobecné obchodné podmienky sú priamo prílohou takto uzatváratej zmluvy. Spotrebiteľskou zmluvou je teda akákoľvek súkromnoprávna zmluva s uvedenými znakmi, a to bez ohľadu na to, či je upravená v Občianskom zákonníku, Obchodnom zákonníku alebo v inom osobitnom zákone. Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. S poukazom na uvedené je predmetnú zmluvu o úvere potrebné považovať svojou povahou za zmluvu spotrebiteľskú. Aplikáciou zásady *lex specialis derogat les generalis*, t. j. pokiaľ špeciálny predpis obsahuje odlišnú právnu úpravu, má prednosť pred všeobecným zákonom, je špeciálnou právnou úpravou v prejednávanej veci zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasledovné Občianskeho zákonníka upravujúce problematiku spotrebiteľského práva, ktorá má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je v tomto prípade Obchodný zákonník, a preto je nevyhnutné posudzovať predmetný právny vzťah medzi účastníkmi konania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, keď medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 zákona č. 258/2001 Z. z., a teda aj otázka premlčania nároku navrhovateľa sa posudzuje podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka.

K uvedenému odvolací súd udáva, že splatnosť celého dlhu odporcu, vzhľadom na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru navrhovateľom zo dňa 20. 04. 2011 (č. I. 21 spisu), nastala dňa 20. 04. 2011. S ohľadom na uvedené potom odvolací súd, na rozdiel od súdu prvého stupňa, dospel k záveru, že počiatok plynutia premlčacej doby je daný dňom 21. 04. 2011, t. j. dňom nasledujúcim po vyhlásení mimoriadnej splatnosti celého dlhu odporcu, a nie dňom 10. 05. 2011, tak ako ustálil súd prvého stupňa. Uvedený záver však nič nemení na skutočnosti, že navrhovateľ podal návrh na súd po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňom 21. 04. 2014. Je pritom zrejmé, že ani zrušenie napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie by nevedlo k iným právnym záverom ako tým, že s ohľadom na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, s poukazom i na ustanovenie § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka, by bol súd prvého stupňa ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy povinný *ex offio* prihliadnuť na

zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou, pričom prihliadajúc na ustanovenie § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (rozhodnutie NS SR 3MCdo/12/2014). Ak potom súd prvého stupňa konštatoval, že nárok navrhovateľa je premlčaný, takýto záver súdu prvého stupňa je správny. Vzhľadom na dôvody navrhovateľom podaného odvolania, ktorými nenamietal právne posúdenie veci súdom prvého stupňa z hľadiska aplikácie zákonného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, sa k uvedenému odvolací súd bližšie nevyjadruje a len dodáva, že súd prvého stupňa vec správne právne posúdil i z hľadiska premlčania nároku navrhovateľa, na ktoré prihliadol ex offo.

S ohľadom na dôvody uvedené vyššie, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.